

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Feljében: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — 7.
 Vidéken: " 8 K, " 4 K 50.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

TÁVIRATOK.

Elhunyt lelkész.

Tenke, március 19. Bernáth Lajos tenkei ev. rev lelkész, volt orsz. képviselő 51 éves korában szív-szélhűdésben meghalt.

A háboru.

Pétervár, március 19. Linevics tábornok jelenti 18-áról: Japán ütegek tegnap lövöldözték a favhuni és janhui szorosokban levő csapatainkat. Az ellenség Kaotajese közelében mutatkozott. Szakuman várost japán lovasság szállta meg. Seregeink tovább is gyülekeznek.

Nincs mozgósítás.

Konstantinápoly, márc. 19. Három üszkübi vilajeti másodosztályu mozgósított redifászlóaljat ebocsátottak. Ez idő szerint a 3. szalonikii hadtest területén nincs mozgósított csapat.

Nagy szerencsétlenség.

Santiago de Chile, márc. 19. Tegnap este bedőlt a Teatro Lyrico. Sokan meghaltak és megsebesültek.

Gyilkos albán.

Konstantinápoly, márc. 19. Halim effendi mitrovicai muftit tegnapelőtt agyonlőtte egy albán. A tettest üldözik.

A keresk. miniszter engedélye.

Budapest, márc. 20. A kereskedelmi miniszter a kecskemét-lajos-mizsei h. é. vasút Kladertelep, Méntelek, Kerekegyháza, Kisnyir és Kecskemét-Mária város vasúti távú állami és magántávíratok kezelésére felhatalmazta. Szilágymegyében, Diósdon törvényhatósági, Máramarosmegyében Akna-Szlatinán pedig környékbeli távbeszélő központot rendeztetett be és megengedte, hogy Emőd, Szanád és Sellye távbeszélő központok a részükre kijelölt szűkebbkörű, Nova-Gradiška pedig az egész belföldi helyközi távbeszélő forgalomba bevonassanak.

A forrongó Oroszország.

Libau, március 19. Durbenban 400 főnyi tömeg vörös zászlóval tüntetett. A tömeg a munkásokat sztrájkolásra akarta kényszeríteni. Két század katona szétszórta a tömeget. Többeket letartóztattak.

Pétervár, március 19. A Novoja Vremja jelenti Bakuból tegnaptól: Az utóbbi zavargások kétségtelenül az örmény forradalmi bizottság művei. A városi tanács statisztikai hivatalában megtalálták a helyi bizottság könyvtárát. Tíz személyt letartóztattak. Az itt letartóztatottak között 39 anarkista volt.

A Kossuth gyászünnep.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 20.

A függetlenségi körben gyülekezett ellenzéki képviselők délután fél négy órakor indultak a temetőbe Kossuth Lajos sírjához. Majd a főváros mintegy huszezernyi polgárságának menete, élén a Kossuth sírját megkoszoruzandó egyesületek és negyvennyolcas honvédekkel, vonult ki a sírhoz.

A Hymnusz elénekzése után Bartha Miklós, ki az országos függetlenségi és 48-as párt nevében helyezett koszorút sírjára, a következő beszédet mondotta: Gyászos napnak kimagasló évfordulóján összesereglettünk sírod körül. Nemzeti hálnak nagy kötelessége szólit Kossuth kihalt porához. Ezen kötelesség akkor keletkezett, mikor a diós kormányzónak halála gyászba borította hazánkat. Azóta fennáll a kötelesség és nem szünik meg, míg magyar él e földön. Sorsunk forgandóságában egyenértékű ő az anyafölddel, mert a kenyér, a mit ő ad és a szabadság, a mit ő adott, együtt jelentik az életet. Mikor béke honolt hazánk virányain, ő volt a rügy, a nap-sugár s a mikor vihar csattogtatta szárnyait, ő volt a történelem boszuló karja.

Hadban és békében ő volt a századok igazának tolmácsa. Lánglelke bele tudott temetkezni a mult idők mélységeibe és erős keze bele tudott markolni a jövő forgatagába, birtokba helyezte a mult idők jogát és megépítette a jövő talapatát.

Vigasztalást keresünk nálad, nagy szellem, hogy legyen erőnk a türelemhez, bölcsességet szerezzünk, hogy elménk tiszta legyen a megfontolásban és hazafiságot, hogy lelkünk megacélosodjék az ellentállásra.

Népünk házioltárain a te neved képezi az örök lángot, bércek és völgyek levegőjében mindenütt a te emléked zsong.

Nagyságod hire megékesíti a szószerket, felmagasztalja az irodalmat és bübájosan zeng a népdalok szárnyain. Mindez azon forró szeretetből fakad, mely lelkeinket hozzád fűzi. De te csak szeretve valál, de megértve nem. Senki sem küzdött anynyit, mint te; mint író, mint szónok, mint államférfi. A nagyok között te voltál a legnagyobb. Hazáért börtönben sanylítottél, számkivetésben éltél. Bölcsességed nem hagyott el a győzelmek szédítő magaslatain és nem vett erőt rajtad a szerencsétlenségben. A világtörténelemnek ninesen nálad tökéletesebb alakja. De a nemzet csak fellobbanni, azonban megérteni nem tudott. Esméidet eserbent hagyta, tanításodat nem követte, meghajolt idegen bálvány előtt, osztrák szellem esufos igáját vette vállaira, rést engedett ütni alkotmányunk bástyafalain, lesúlyedt a megalázott népek sorába, nagy eszményeit feledni, nagy kötelességeit mellőzni kezdte. Keserves hontalanságban kellett látnod a nemzet hanyatlását, sírodra költöztél reménytelenül; vérsz sebed között ez volt a legfajdalmasabb, örök pihenésednek ezért nem lehetett nyugalma, de te köztünk vagy, a mi bennünk jó és nemes, az te vagy. Te látsz, érzesz és áldasz. Ébredésünket látod, javulásunkat érzed, törekvésünket megáldod. Kezdünk téged megérteni, igéid előrenyomulnak a hódítás utján, utunkra a te csillagzatod szór fénykéveket és vezet bennünket szeretettel. Bocásd meg népednek, hogy

eddig tévelygett. Te nagyobb voltál, mint a nemzet, ez okozta a meg nem értést. De fejlődünk, növekszünk, közeledünk hozzád, látunk téged, hiszünk benned és fogadjuk, a miért oly sokat küzdöttél és oly sokat szenvedtél, törvénybeirott emlékeid megvalósítjuk. E fogadalom megpecsételésére kegyeletes hódolattal teszem sírodra az orsz. függ. párt koszoruját.

Utána az amerikai magyarság, az egyetemi hallgatók, egyesületek, asztaltársaságok nevében helyeztek koszorukat Kossuth sírjára.

A helyzet.

Andrássy kabinet.

A helyzet ma éppen olyan, mint volt a választások utáni napon. A szövetkezett ellenzék tudja a maga számbeli többségét, ismeri erejét, de használni nem tudja.

A király véleménye kétségtelenül teljesen kialakult már és a bécsi körök is elhatározták magukat, hogy az ellenzék követeléseivel szemben milyen álláspontra helyezkedjék, mert csakis a mellett tesz tanubizonyságot a király budapesti utja.

Az ellenzék pedig további engedékenységre nem hajlandó és a végsőre vannak elhatározva arra az esetre, ha a válság tovább huzódna a nélkül, hogy a nemzet kívánságának teljesítése kilátásban lenne.

Kabinetalakítás előtt.

Engedmények a nemzetnek.

Beavatott helyen úgy tudják, hogy Andrássy Gyula grófot a király megbizsa a kabinetalakítással.

A szövetkezett ellenzék több kivánságait illetőleg a király és a jelölt miniszterelnök között a megállapodás minden nagyobb nehézség nélkül létre fog jönni, a mi a katonai követeléseket illeti,

a korona a volt kilinczes bizottság programját, melyhez már annak idején hozzájárult, megvalósítani hajlandó, az oktatás, bíraskodás, ezrednyelv, jelvények, és zászlók tekintetében még azonfelül is hajlandó engedményeket tenni.

A gazdasági különválás dolgában a korona a koalíciós kormánynak teljesen szabad kezet ad és csak attól teszi függővé, hogy az esetleges különválás a szerződős barátságos megegyezése alapján, a külfölddel kötött szerződések mellőzése nélkül jöjjön létre.

A debreceni egyetem bölcsészeti fakultása.

A püspök körlevele espereseihez.

Három új tanszék felállítása.

Debrecen, március 19.

A debreceni egyetem ügye óriási lépéssel haladt előre. A központi végrehajtó bizottság nem késlekedik már s most legutóbb határozat alakjában mondotta ki, hogy már ez év szeptember havában három új tanszék felállítását kezdi meg az országos hírvélel, dr. Dézsi Lajossal, Bíró Lajossal és dr. Fiók Károlylyal tölti be. A bölcsészeti fakultás tehát szeptemberben megalkultnak tekinthető s ezzel a debreceni főiskola fölvette a csonka egyetemek jellegét. A régóta ápoltság eszmének nagy diadalát jelenti ez a tény s az egyetemi ügy barátjainak ujjongva kell örülniök e hír hallatára.

A terv, mely most valósággá lett, ma már csak a hatályossá tételre vár. Ezt a célt szolgálja Kiss Áron püspöknek most kiadott nagyfotosszerű körlevele, melyet espereseihez, ugyis, mint az egyházmegyei egyetemi bizottságok elnökeihez március 17-én intézett. Ez a körlevél szöveg szerint így hangzik:

A debreceni egyetem végrehajtó bizottsága f. hó március 6-án tartott gyűlésében a körülmények hatása alatt elhatározta, hogy amennyiben az alapok ereje engedi, egymásután 7 tanszék felállítását fogja javasolni a főtitkár által egyházközponti közgyűlésnek. E tanszékek a következők: 1. Magyar irodalom. 2. Classica philologia és összehasonlító nyelvészet. 3. Természettudomány és muzeumi tanszék. 4. Neveléstan. 5. Magyar történet. 6. Archeologiai és assiriologiai. 7. Modern nyelv és irodalom. Miután pedig a nagy mű megvalósításának ideje elérkezett, azt is elhatározta a bizottság, hogy e tanszékek közül az első 3 tanszék, amelyek már megvoltak akadémiánkon, már a következő jövő egyházközponti gyűlésen betöltessék, illetve e tanszékekre a debreceni iskola régi tanítványai közül az országos nevű dr. Dézsi Lajos (irodalom tört.) egyetemi magántanár dr. Fiók Károly országos tanárvizsgáló bizottsági tag és a nagy hírű utazó Bíró Lajos meghívassanak. Tisztelettel kérjük a mozgalom támogatását a nt. esperes ur és illető megyei bizottság részéről is azon óhajtsunknak a kifejezése mellett, hogy ezen e megyei egyetemi bizottság jegyzőkönyvei az elnökség útján hozzánk is eljuttassanak. E bizottságok tudomásunk szerint mindenütt megalkultak. Miután azonban az erről szóló tudósítás nem közvetlenül a végrehajtó bizottsághoz küldött, e tekintetben is tájékoztatásra van szükségünk. De eltekintve a megalakulástól, amely bizonyára megtörtént, tudnunk kellene valamit a bizottság eddigi működéséről. Ez két irányban indulhatott volna: a) gyűjtés, b) agitatio. Ha még nem kezdtek volna munkába, méltóztassanak főképpen e két dolgot kitűzni és egy bizonyos előre meghatározott egyházmegyei tanszéki alapítvány felállítására törekedni. A régi duplicationális kiadások mind felvolnának használhatók e nagy célra.

De nem részletezzünk. Minden egyházmegye legjobban tudja, hogy mit adhat és hogyan adhat. Azon tényállást azonban nem hallgathatjuk el, hogy az egyetem ügye mellett, mely egyháznak létérdeke, a vidék természetszerűleg még alig mozdult meg és a nagy célra még alig adott. Most midőn egyházi és országos közállapotaink a 3-ik

egyetem ügyét felszínre dobták, midőn a tanszékek felállításához tényleg hozzákezdünk, itt az ideje, hogy a vidék is megmozduljon és a gyűjtésben az egyetemi alap előteremtésében tevékeny részt vegyen.

Tudjuk jól, hogy a teljes jóakarattal mindenütt megvan s megkülönböztetve a nt. esperes uréknál, kik eleitől kezdve a legnagyobb buzgalommal vettek részt a nagy ügy előmunkálataiban.

Ezt kérjük most is s vagyunk tisztelőnk kifejezése mellett nt. esperes urnak Debrecen, 1905. márc. 17.

Kiss Áron
püspök.

A Debreceni Dalegylet közgyűlése.

Debrecen, március 20.

A közel félszázados s sok dicsőséggel teljes multtal bíró Debreceni Dalegylet tegnap tartotta rendes évi közgyűlését.

A mult év történetéről számolt be az elnökség a közgyűlésen. És mi, a kik hű krónikásai akarunk lenni Debrecen város eseményeinek, az elismerés legteljesebb hangján emlékezhetünk meg a dalegylet működéséről. A dalegylet egy időben mintha a stagnálás terére lépett volna. A sok dicsőséget aratott dalegylet egyszer csak megállt fejlődésében. De csak igen rövid időre, hogy haladása, fejlődése azután annál szembeszökőbb legyen. És nemes irányban haladva, Márk Endre és Csurka István olyan színvonalra emelték a dalegylet hangversenyeit, a milyenek Debrecen első dalegyletének tényleg állani kell.

A történelmi hangversenyek rendezése kiemelkedő események voltak Debrecen város kulturális életében, de nem maradt el a dalegylet Debrecen város egyetlen ünnepeiről sem, a hol dicsőséget kell biztosítani a magyar dalnak.

Ami a dalegyletet illeti, jól nevezik magukat kis köztársaságnak. Csodálatos szeretet és ragaszkodás nyilvánult ott meg egymás iránt a tegnapi közgyűlésen is, melynek lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

Márk Endre a Dalegylet 22 esztendőn keresztül igazán fáradhatatlan ügybuzgó elnöke nyitotta meg a közgyűlést, mely Csurka Istvánnak igazán irodalmi színvonalon álló évi jelentésével vette kezdetét s a mely minden tekintetben méltó arra, hogy kinyomattassék s a tagok közt széttosztassék, mint a hogy ezt a közgyűlés el is határozta.

A száraz adatok közül felemlítésre méltó, hogy a dalegylet részt vett az Ábrányi hangversenyen s a március 15-iki ünnepeken. Áprilisban Csokonai-műsorral tartott hangversenyt. Részt vett H.-Szoboszlón a Zichy-hangversenyen, több dalestélyt tartott, a templomi ünnepeken részt vett stb.

Az egyet alapító tagjainak száma 62. működő tagja 43 van s pártoló tagja 302.

A pénztár bevétele volt a mult évben az előző évi maradvánnyal 10,512 kor. 31 fillér. Kiadás 2157 kor. 19 fillér. Maradvány 8355 korona 1 fillér. A hangszertárral, műtárgyakkal együtt az egyet vagyona 15,000 koronára rug.

Az évi jelentést, felügyelő bizottsági jelentést a közgyűlés tudomásul vette s Bárdos Géza pénztárosnak s Csurka István titkárnak köszönetet szavazott.

Ezután Engesszer József és Baik Szilágyi Imre, a kik 25—25 év óta szolgálják az egyetlet, aranyéremmel, Szilágyi János és Györy Mihály pedig 15—15 éves működésükért bronzéremmel tüntették ki.

A kitüntetett tagokhoz Márk Endre intézett szép beszédet.

Ezután megejtették a tisztújítást. Elnök lett egyhangulag Márk Endre, a kinek lemondását nem is akarták meghallgatni s a kit folytonosan éljeneztek. Alelnök lett dr. Magoss György, titkár Csurka István, segéd titkár Govrik Miklós, pénztáros Bárdos Géza, jegyző Péter Gábor, gazda Kémery Miklós Lajos, zászlóvivő Királyi Ferenc. Választmányi tagok lettek az 1905. évre: Donogán István, Zeng János, Tóth Imre, Tikos József, Engesszer József, B. Szilágyi Imre, Pápay János, Györfy Károly, Debreczeni Lajos, Thiszen Arthur, Szilágyi János, Agárdy Lajos, Bucsay István, Hegedüs János, Nagy András, Dihen János, Hegedüs János, Erőss Lajos, Aczél Géza, Muraközy László, Horváth János, Biczó Gyula, Jeney Sz. Miklós, Vetyés Béla, Bartha Mihály, Roncsik Lajos, Kovács Mihály pártoló tagok.

UJDONSÁGOK.

* **Petőfi-ünnep.** A Széchenyi-utcai vásártéren tegnap délután kis közönség előtt Petőfi-emlékünnepet tartottak a debreceni szocialisták. Mátyás Gyula elszavalta Petőfinek „Véres napokról álmodom” című költeményét. Nánássy Lajos nagyon szépen beszélt, mire az ünnep véget ért. A rendőrség képviselőjében Jeney Miklós kapitány jelent meg az ünnepen.

* **Az István gőzmalom társulat** tegnap tartotta rendes évi közgyűlését Szabó Kálmán országos képviselő elnöke alatt. Az igazgatósági jelentés szerint az üzleti év 216 ezer 372 korona 56 fillér veszteséggel zárult, a rossz gazdasági év miatt, mely a legjobban éppen a malomipart sújtotta. Dacára ennek, a részvények után 5%-ot fizetnek. Az évi jelentés s zárszámadást tudomásul vették s a felmentvényt megadták. Egy lemondott s a sorrend szerint kilépő igazgatósági tagok helyett megválasztottak Szabó Kálmán képviselő, Bechert Manó és Szentkirályi Tivadar. Felügyelő bizottsági tagok lettek, Kernhoffer József, Dalmy Kálmán és Csanak József.

* **Fizetésképtelenség.** A bécsi hitelezők védegyesületének jelentése szerint Vajday Jenő nyíregyházi kereskedő beszüntette fizetéseit.

* **Az önnálló munkás betegsegélyező pénztár** és az ezzel kapcsolatos temetkezési egyetlet tegnap délután tartotta rendes évi közgyűlését Richer Károly elnöke alatt. Különösen a temetkezési egyetletben indult meg erős mozgalom, hogy e humanus egyetlet tagjai maguk közt minél több tagot gyűjtsenek. Debrecen munkás társadalmának, a polgári családoknak mi is melegben ajánljuk az egyetlet kötelekibe való belet, hol is 10 krajcáros temetési díjak mellett rövid idő után 40-100 korona temetési költségben részesülnek. A betegsegélyező pénztár évi jelentését és zárszámadását tudomásul vették. A pénztárnak 254 tagja van, vagyona pedig 1715 korona. A pénztár az elmúlt évben tagjai segélyezésére 967 korona 76 fillért, gyógyszerre pedig 931 koronát adott ki. Temetési költségekként 10 tag elhalálása után 820 korona temetési járulékot fizetett ki. A köz-

gyűlés Dr. Kerekes Lipót orvosnak és Privitzer József pénztárosnak köszönetet szavazott s a fetmentvényt az elnökségnek, felügyelő bizottsági tagoknak megadta. Ugy a pénztárba, mint temetkezési együletbe tagok beléphetnek Privitzer József irdájában (Piac utca 29 szám.)

* **Adomány a debreceni egyetemre.** Lestyán Adorján királyi tanácsos, a debreceni közjegyzői kamara kitűnő elnöke, a debreceni egyetem céljaira 50 koronát adományozott.

* **Uj esperes.** A nagybányai egyházmegyében most zajlott le a másodikban elrendelt esperesválasztás. Az egyházak Soltesz János ondódi lelkésszel szemben két szótöbbséggel Széll György avasujvárosi lelkészt választották meg néhai Bencsik István esperes utódjául.

* **A debreceni iparos mesteriskoláról** különféle közlemények jelentek meg e napokban a helyi sajtó egy részének hasábjain, előadván, hogy „a kormány azt akarja, miszerint a város tartsa fenn állandóan a tanfolyamot stb. és hogy a tanfolyam létesítéséből aligha lesz valami.” Mindezek a közlések alap nélkül valók, a debreceni kerületi mesteriskola létesítése nevében az előmunkálatok és tárgyalások serényen és gondosan folynak, eddig semmiféle elhatározó intézkedés nem történt s ha a politikai viszonyok idejében rendeződnek, nem lehetetlen, hogy az iskola már a legközelebbi télen meg is kezd működését.

* **Halálozás.** Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett fiunk, Barna Janika, f. hó 19-én, életének 10-ik évében, két heti súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 20-án délután 3 órakor lesz a Miklós-utca 48. sz. házuknál tartandó rövid ima után s a Kossuth-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra.

* **Megdobált vonat.** Az utóbbi napokban gyakori eset az, hogy a Debrecen határában közlekedő személyvonatot éretlen gyerkőcök kövekkel megdobálják. Erélyesebb intézkedésre volna szükség, hogy ez a lehetetlen állapot megszűnjék. Tegnap a Böszörményből érkező 4003. számú vonat dobálták meg s annak minden ablakát beverték, nagy rémületére az utazó közönségnek.

* **A nagykállói vásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Nagy-kállóban április 27-re és június 29-re esni szokott országos vásárokat ez évben kivételesen április 13-án és július 6-án tartásuk meg.

* **Verekedő amazonok.** Két cseléd lány fuacsa kis botránnyal rendezett a tegnapi esteli korzón. Ahol hol a legtöbb nép járt, ott találkoztak össze Sándor Zsuzsa és Nagy Julianna, kinek kezében egy olló volt. Mint két furia rontottak egymásnak s Nagy Julianna minden igyekezetét arra fektette, hogy Sándor Zsuzsa szép haját levágja. A verekedésben egy részben sikerült is neki, ráadásul dühében az ollót is a hátába szurta. A botránnyal a rendőrök vetettek véget.

* **Késelő cigány.** A vásártéri állomás előtt Nagy József téglavetőbeli cigány késsel támadt Rostás Zsuzsanna cigány asszonyra, a ki orditva igyekezett menekülni. Futása közben elesett s mielőtt felállhatott volna Nagy József utólérte s egy zsebkéssel hátba szurta. A késelő cigányt később a rendőrök elfogták.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44. dr. Ujfalu-sz. ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

* **Az angol királynő szálloda éttermében minden este cigány-zene.**

* **Hízalt cukor-torma** 1 kgr. 28 kr. Pergetett akác-méz (átlátszó, fehér) 1 kgr. 70 kr. Dávid Zoltán üzletében, Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Ropogós savanyított hordós káposzta 1 kgr. 20 kr.

A király Budapesten.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 20.

A király tegnap, vasárnap este fél nyolc órakor megérkezett Budapestre. Ünnepeles fogadtatás nem volt. A királyt hozó vonatot Marcheggtől Ludvig h. máv. elnökigazgató vezette.

Az állomáson Márkus József főpolgármester és Rudnay főkapitány fogadták a királyt, a ki, mikor kilépett a kocsiból, mosolyogva szólította meg Ludvig h. t, majd hosszasan beszélgetett Márkus főpolgármesterrel és Rudnay főkapitánnyal.

Beszélgetés után a király katonásan tisztelgett, kocsiba szállt és a várpalotába hajtatott, a hol József Ágost fogadta.

Márkus Lili hangversenye.

A mikor pár hónappal ezelőtt a berlini sajtó fölfedezte és csillagként dicsőítette Márkus Lilit, itthon örömmel ugyan, de bizonyos kételkedéssel fogadták a hírt s mindenki azt emlegette, hogy a berlini sajtó udvariasság és hogy Márkus főpolgármestert Németországban is tisztelik. Volt ebben a harangozásban valami kesernyés kis rezignáció is, amiért a magyar művésznő külföldön kérte s kapta első babérját, de volt látszólag alaposság is, mert Márkus Liliről igazán nem tudtak itthon egyebet, minthogy a nagy Sauer legjobb tanítványai egyikének nyilvánította őt.

Nosza meg is indultak aztán a találgatások, hogy művésznő-e hát és milyen művésznő Márkus Lili? Soha hangverseny nagyobb érdeklődést nem keltett Budapesten, mint az ő első fővárosi koncertje. Napokkal azelőtt csak Márkus Liliről beszéltek mindenütt és — napokkal azután megint csak Márkus Liliről beszéltek mindenütt, mert Márkus Lili egy csapással maga felé hódoltatta a főváros zenei közönségét. A budapesti sajtó valóságos áradózással irt művészetéről, s a legutolsó kis közuti lap is sietett tárt kézzel hinteni virágait Márkus Lili elé.

Való volt pedig ez az előírás azért, mert a pesti láz megismétlődött a múlt héten Debrecenben is, minden tünetével egyetemben. Hajsza folyt a jegyekért, a melyeket elővétételben kapkodott el a közönség. A debrecenieknek különösen az esett jól, hogy a főváros után mindjárt a mi városunkat kereste föl a művésznő, hogy nálunk tartotta tehát hazai második hangversenyét. Nem is láttunk még a Zenede dísztermében olyan haute zenei közönséget, mint a tegnapi, mely ma már elsőrendű, nagy művésznőnek vallja Márkus Lilit.

A művésznő változatos programmot adott. Három Liszt, ugyanannyi Chopin-szerzemény, két Sauer-fantázia, egy Schubert, egy Grünfeld s egy Raff-kompozíció szerepeltek a műsorán. Liszt Cantique d'Amour-ja volt az első szám. Megtapsolták. A Chopin Mocturne-ja már sokkal nagyobb hatást keltett; a szerenadszerű finom dalt csodálatos egyszerűséggel, könnyed természetességgel interpretálta a művésznő, a kinek különösen a bársonylágyságu billentése imponált. A ges-dur Etude s a Ballada előadása is bámulatra ragadott mindenkit, még azokat is, a kik több érzést, több szívet kerestek ezeknek az előadásában. Chopin-nak bizonyos költüményeit csak akkor lehet teljes hűséggel reprodukálni, ha az előadó művész szíve is megrezgett már hasonló érzelmekre s az ő lelkén is átviharzott egy-egy szárnyatört indulat, egy-egy kis elógia, a melyeken oly megható módon merengett el gyakorta Chopin. A Ballada előadása nagy hatással járt így is; a második részben, hogy közhelyhez forduljunk, sirni hallottuk Chopin a művésznő szép játéka alatt.

A Grünfeld-Romancot aztán viharos tetszés követte nyomon. A szentimentális számok után ez a bizarr kompozíció, de különösen a Raff Rigandou-ja varázsos erővel hatott a közönségre. A graciózus zeneszámoknál tényleg abszolút magaslaton állónak tűnt föl a Márkus Lili művészete. A Schubert Balletmusik-jának előadása alatt például valósággal áhítatos figyelem kísérte a művésznőnek minden kézmozdulatát. Itt kezdtek méltányolni és csodálni a pazar és tökéletességében ragyogó technikát, melyet mi is legnagyobb erősségnek tartunk az ő művészetében. Ezek a kvalitások uralták és tették ünnepekké a Sauer-számokat is, amiknek előadásában a futamvezetés, az erőteljessége elragadott mindenkit. Ezeket a virtuóztatásra írott kompozíciókat nem is tudja Sauer kivül talán senkisé meg egy előadni, mint Márkus Lili, aki a két kis csengő-bongó, tarkán hullámzó szerzeményt minden szeszélyességével együtt annyi művészettel adta elénk. Még az előadásbeli külső ötletek sem hiányoztak, hogy teljes lehessen a Sauer-illúzió.

A program utolsó részét Liszt-számok alkották. Az első, az erdők szilaj zugását, majd elesenedő mormolását festő etűde, tökéletes szépségében érvényesült. A XII. rapszódia is tetszett, aminthogy zajos hatás jött a ráadásra is. A közönség virágokkal halmozta el a művésznőt és az egyes számok után percekig tapsolt. Nem is szólva arról, hogy a második rész számai után tizszer-tizenötösör óhajtották látni és ünnepelni Márkus Lilit, akinek fényes diadalestéje volt a tegnapi. A debreceniek hálásak és nem fogják elfelejteni Márkus Lilinek soha, hogy diadalutjának kezdetén itt tartotta egyik első állomását. G.

A Hámor család.

(Folytatás.)

Másnap délelőtt a nagy társaság vonatra ült s az egészen közelben lévő Sirokra mentek. Az állomáson kocsik várakoztak rájuk s egyenesen s siroki erdőbe a Derenginé szüleihez, a csinos külsejű kis erdész-lakhoz hajtottak.

A kis erdészlak sohasem látott még ennyi vendéget. A jó öreg erdészné annyit sürgött-forgott, amíg valamennyire el tudta helyezni a vendégeket. Három szobájuk volt mindössze s tizenégy vendég. Egy kedvező pillanatban meg is sugta az urának:

— Na öregem elszámítottad magadat.

— Mivel?

— A vendégekkel.

— Miért?

— Sokan vannak. Nincs helyünk.

— Dehogy nincs, jó emberek kevés helyen is megférnek.

— Igen, de hol alusznak. A diványokkal, a székekből össze rakható ágyakkal, a tábori ágygyal együtt se tudok annyi ágyat összehozni, amennyire a vendégeknek szükségük van. (Folyt. köv.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be- küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

PÉNZKÖLCSÖN. Törlesztéses kölcsönöket föld- birtokra, házakra, négyes kamattal, drága kamatu kölcsönöket olcsó kamatra átcsere- lteit, terményárakat beraktározat s azokra előleget folyósítat, továbbá tisztviselőknél fizetés le- tilásra nagyobb kölcsönt megszavaztat kezes nélkül is Héry bankirodája. Debrecen, Egy- haz-tér 3 sz. Nagytemplom mellett. Telefon 39.

KG. szép mazsola 36. kr. 1 kg. papír héjú dió 20 kr. 1 kg. boszniai szilva 10 kr. 1 kg. csa- ládi kávé 1 frt. 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében. Csapó-u. és kenyérpiacon sarkán.

FRISS ÉRKEZÉSŰ Cárfiol, piros béli Narancess uradalmi tea vaj Kertész Sándor, fűszer- és esemege kereskedésében, Kossuth- és Battyán- tea sarok a színházzal szemben.

KÖHÖGÉSNEEL LEGJOBB cukor a Borsy-féle pemeteli csukorka, egy doboz 20 fillér. Fő- raktár BORSY és FARKAS fűszer- és esemege üzletében. Kapható Buday cukrászdájá- ban Jóna drogueriájában.

ÓRÁKAT a legnagyobb szakértelemmel javít egész olcsó áron, 2 évi tényleges jótállással Horváth óraműves (Hatvan-utca 2.) Raktár prima órákban és ékszerekben. A „Fabrique de Montres huit Jours” svájci óragyár képviselete.

AKINEK PENZE NINCS, de szüksége anna több, az menjen KAISER SALAMONHOZ (Hatvan-u. 2.), hol a legelegánsabb női és férfi ruhakelmék, kész öltönyök és felöltők, szőnyegek, garnitúrák, vásznak, képek, tükrök és minden elképzelhető dolog a legjutányo- sabban heti 1, vagy 4 korona részletre kaa- ható.

OKLEVELES tanítóné, elemi vagy polgári is- kolai növendékeket vizsgálatra jutányosan elő- készít, Cim a kiadóban.

NAGY GYAKORLATTAL bírói kitűni varrónő megrendelést elfogad, vagy házakhoz is ajánl- kozik Varga-utca 20 sz.

VETNI VALÓ árpa és zabos búkány kapható Sz.-Anna u. 38.

ELTÖRT SZEMÜVEGET, vagy zwickert olcsón kijavít és újat is rendkívül olcsón ad Fogel óras-optikus. Piacz utca 75. Bank palotával éppen szemben.

Eladás.

EGY NAGY SZAPPAN főző kazán eladó. Rá- kócy-u. 6 sz.

Kereslet.

CYAKORLOTT varró lányok azonnal felvé- netnek. Simonffy-utca 37,

JÓ CSALÁDBÓL való fiu tanulónak felvétetik a „Debrecen” sörsearmokban.

KÉT fűszerkereskedő segéd felvétetik Április 1-re Kertész Sándornál Kossuth-utca.

Az uri közönség szives figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. uri közönség b. tudomására hozni, hogy a tavaszi időnyre megérkez- tek a legfinomabb angol és belföldi gyártmányu igen izléses mintájú **férfi divat szöveteim,** melyekből a legmagasabb igé- nyeknek is megfelelő s a legutolsó divat szerint ruhákat **gyorsan, jutányos áron és pontosan készítek.** Ugy szintén **katonai és minden- nemű egyenruhákat is.**

Kérve a nagyérdemű uri kö- zönség becses pártfogását s maradtam kiváló tisztelettel

Kisszel Sándor,
Katonai és Polgári szabó, Kossuth- utca 19. a színházzal szemben.

Ügyes helyi ügynök

államsorsjegyek részletre való eladására elsőrendű bankcégg részére felvétetik.

Magas jutalék!

Ajánlatok „M. B. 3000” jellege alatt **Bloker** N. hirdető-irodájába, Budapest, IV., Sütő-utca 6. ezimzendők.

A T. gazdaközönségnek!

Van szerencsénk ajánlani elsőrendű államilag ólom- zárolt arankamentes lóhere és luczerna magot, ugy szintén eredeti quodlinburgi kitűni csiraképes- ségfi répmagvakat és komócsin fű- magot legolesőbb napiárakon.

Kiváló tisztelettel

Holländer Adolf és Fia

Piacz-utca 28 szám.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló, szoba- és templom-festő

DEBRECZEN,

Piacz-utca 21-ik szám alatt.

FALRAGASZOKAT olcsón készít a DEBRECZENI UJSÁG nyomdája.

Férfi ingek, Gal- lérook, kéz-elők, Zsebkendők, harisnyák diva- tosnyakkendők Esernyők

legjobb minőségben kaphatók

Szabó Lajos fiai

ezégnél,

Debreczen, Rózsater.

Uj rófos üzlet!

Ne vásároljon

mig ujonnan berendezett teljesen új árukkal felszerelt Piacz-u. 24. Szifft-féle helyiségben levő üzletemet meg nem tekinti. — Különös súlyt fektetek

női Ruhaszövetekre, Delainekre és vászakra

szóval mindennemű rófos- és rövidáru ezikkekre. Minden 5 frtos bevásárlás után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készíttetek, csupán a díszes passparturáért 1 frt. 50 kr. fizetendő.

Fióküzlet:

Maradék áruház

Piacz-utca 19.

LÓWY F.

Piacz-utca 24. volt Szifft-féle helyiség,

Olcsó árak. — Tulkövetelés kizárva.

Blous kelme különlegességek.

Blous selyem különlegességek.